

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Podstawy językoznawstwa ogólnego		9.0.5532	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, profesor uczelni; dr Tatiana Kananowicz; dr Ewa Konefał			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Wykład w semestrze 1:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestnictwo w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - praca własna studenta (samodzielne opracowanie zagadnień wskazanych przez prowadzącego, studiowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do kolokwium).	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 30 godz., Ćw. audytoryjne: 15 godz.		Ćwiczenia w semestrze 1:	
		15 godzin - aktywne uczestnictwo w zajęciach;	
		10 godzin - praca własna studenta (opracowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zadań realizowanych w trakcie zajęć).	
		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		- Zaliczenie na ocenę	
- Rozwiązywanie zadań		- Zaliczenie (zal)	
- Wykład konwersatoryjny		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie ćwiczeń na podstawie:	
		• aktywności na zajęciach - 30%,	
		• wykonania zadań wskazanych przez prowadzącego - 70%.	
		Student otrzymuje ocenę z zaliczenia wykładu na podstawie:	
		• wykonania zadań wskazanych przez prowadzącego - 30%,	
		• wyników kolokwium pisemnego - 70%.	

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	zadania realizowane w trakcie semestru	dyskusja moderowana na zajęciach	kolokwium pisemne
Wiedza			
K_W01	X		X
K_W09	X		X
K_W10	X		X
K_W11	X		X
K_W13	X		X
Umiejętności			
K_U01	X		
K_U02	X	X	X
K_U03	X	X	
K_U08	X	X	
Kompetencje społeczne			
K_K04	X		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z historią badań nad językiem i podstawowymi zagadnieniami, poruszonymi w obrębie dzisiejszych badań lingwistycznych. Wskazanie tematów badawczych. Zainteresowanie studentów językoznawstwem jako nauką stale rozwijającą się i podejmującą coraz to nowe tematy, tworzącą nowe metodologie, ale jednocześnie ukazanie tematów klasycznych. Zwrócenie uwagi na jego historię, podziały i przedmiot badań, zróżnicowanie języka (pod względem stylistycznym, geograficznym i socjalnym) i jego funkcje w obrębie danej społeczności lub narodowości. Kształcenie umiejętności analizy warsztatu językoznawcy.

Treści programowe

Tematyka wykładów:

Językoznawstwo jako nauka o języku naturalnym: definicje języka; język jako obiekt badań lingwistycznych; podstawowe kierunki badań lingwistycznych (językoznawstwo teoretyczne, językoznawstwo stosowane, językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne, językoznawstwo opisowe); język jako system znaków (cechy znaków językowych). Znaczenie w języku naturalnym. Wewnętrzne zróżnicowanie języka. Zagadnienia tekstu: tekst – wypowiedź – dyskurs, zasady budowy tekstu, mechanizmy spójności tekstu, odmiany i gatunki tekstów. Pochodzenie języków świata i ich klasyfikacja: zróżnicowanie języka na kuli ziemskiej; pochodzenie współczesnych języków; pojęcie rodziny i pokrewieństwa językowego; klasyfikacja typologiczne języków. Kontakty między językami: zjawisko interferencji językowej; zapożyczenia leksykalne (przyczyny zapożyczeń, przedmiot zapożyczenia, stopień przyswajania elementów zapożyczonych); europejska liga słownikowa. Związki językoznawstwa z innymi naukami. Historia językoznawstwa.

Tematyka ćwiczeń:

Funkcje języka i wypowiedzi. System i podsystemy języka – części składowe systemu języka. Znaczenie w języku naturalnym: zakres znaczeniowy, treść znaczeniowa, konotacje; pojęcie i typy wieloznaczności; relacje znaczeniowe między wyrazami. Wewnętrzne zróżnicowanie języka: odmiany języka; zróżnicowanie regionalne języka; odmiany środowiskowe języka; odmiany funkcjonalne języka, norma językowa i błąd językowy, pojęcie poprawności językowej, kultura języka. Kontakty między językami: zjawisko interferencji językowej; zapożyczenia leksykalne (przyczyny zapożyczeń, przedmiot zapożyczenia, stopień przyswajania elementów zapożyczonych). Związki językoznawstwa z innymi naukami.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Aitchinson J., Ssak, który mówi, Warszawa 1991.
- Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1993.
- Encyklopedia języka polskiego, Warszawa 2002.
- Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii językoznawczych, Warszawa 1993.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2004.
- Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.

- Ivić M., Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
- Jakobson R., W poszukiwaniu istoty języka, Warszawa 1989.
- Łuczyński E., J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999.
- Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1979.
- Tabakowska E., Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Anusiewicz J. Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki, Wrocław 1995.
- Bobrowski I. Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1999.
- Chomsky N. Zagadnienia teorii składni, przeł. Ireneusz Jakubczak, Wrocław 1982.
- de Saussure F. Kurs językoznawstwa ogólnego, przeł. K. Kasprzyk, Warszawa 2002.
- Eco U., Pejzaż semiotyczny, Warszawa 1972.
- Językoznawstwo kognitywne. Wybór tekstów, pod red. W. Kubińskiego, R. Kalisza, E. Modrzejewskiej, Gdańsk 1998.
- Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów, red. H. Kurkowska i A. Weinsberg, Warszawa 1979.
- Lakoff G., M. Johnson, Metafory w naszym życiu, tłumaczył T. Krzeszowski, Warszawa 1988.
- Ożóg K. Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów 2001.
- Searle J. R. Czynności mowy. Rozważania z filozofii języka, Warszawa 1987.
- Weinsberg A. Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
- Wierzbicka A. Język – umysł – kultura, wybór prac pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.
- Wierzbicka A. Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne, Lublin 2006.

Prowadzący każdorazowo uaktualnia obowiązujący zestaw literatury przedmiotu.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W01, K_W09, K_W10, K_W11, K_W13 K_U01, K_U02, K_U03, K_U08 K_K04</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W01, K_W09, K_W10, K_W11, K_W13</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze etapy badań nad językiem (K_W11, K_W13), • potrafi wskazać źródła i omówić genezę lingwistyki (K_W11), • nazywa i charakteryzuje wspólne pola badawcze, umie znaleźć najważniejsze nauki współpracujące z językoznawstwem (K_W09, K_W10), • potrafi wskazać i omówić podstawowe zagadnienia związane z warsztatem językoznawcy (K_W01, K_W11), • zna i rozumie podstawowe metody badawcze lingwistyki klasycznej (potrafi je omówić, podając nazwiska badaczy, literaturę) oraz umie nazwać (wskazując ideę, nazwiska, prace) nowsze metody badawcze (K_W10, K_W11), • wyciąga proste wnioski na temat ewolucyjności badań nad językiem (K_W13). <p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U02, K_U03, K_U08</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie znaleźć w różnego typu źródłach wiadomości o badaniach nad językiem; selekcjonuje owe źródła pod względem wartości merytorycznej (K_U01), • znając wartość źródeł i wyszukanych materiałów, umie je posegregować, uporządkować, a następnie zaprezentować wyniki swoich poszukiwań (K_U01, K_U02, K_U03), • posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o badaniach nad językiem (K_U02, K_U03), • wyprowadza wnioski z przeczytanych tekstów językoznawczych, wykorzystując zdobytą wiedzę teoretyczną (K_U01), • porównuje różne pola badawcze językoznawstwa, szkoły, kierunki niektórych zmian językowych w wybranych językach (K_U02, K_U03, K_U08). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K04</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie podejmuje proste działania badawcze (K_K04).
<p>Kontakt</p> <p>urszula.patocka@ug.edu.pl</p>	